

Petőfi-emlékünnepe

Koltó, 2016. szeptember 4.

Koltó község Önkormányzata, valamint a Koltó-Katalin-i Református Egyházközség szeretettel meghívja Önt a 2016. szeptember 4-én, vasárnap sorra kerülő emlékünnepre.

A rendezvény programja:

10.30 óra: ünnepi istentisztelet a helyi református templomban. Igét hirdet: Ft. Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke. Közreműködik: a koltói református gyülekezet kórusa

12.00 óra: koszorúzási ünnepség a kastélykertben. Beszédet mond: Balogh Csaba tanár (Nagybánya). Közreműködik: Rappert-Vencz Gábor színművész (Szatmárnémeti); a koltói kamarakórus

15.00 óra: emlékműsor a szabadtéri színpadon. Köszöntőt mond: Csendes Lajos, Koltó község polgármestere; Teleki Lóránt joghallgató, a „vad gróf” ükunokája (Budapest). Felkért

szónokok: dr. Greza István miniszteri biztos (Budapest), Bónis István parlamenti képviselő (Nagybánya). Fellépnek: Turek Miklós színművész (Budapest). Részletek a Versszínház Petőfi-monodráájából; Farkas Rozália és Koltai László népdal- és néptáncosok (Túrkeve); 8kor Színház művészei (Sárospatak); Carmina Renascentia régizene együttes (Nagyvárad); Pipacsok Néptáncgyűjtés ifjú táncosai (Székelykeresztúr); Somfa Néptáncgyűjtés (Koltó). A szervezők fenntartják a műsorváltoztatás jogát!

Szeretettel várunk mindenkit!

A koltói buszjáratokkal kapcsolatos tudnivalókat a 2. oldalon találják.

Hungarikum estét szerveztek a máramarosszigeti szórványban

Teltház volt a hungarikum est Máramarosszigeten. Az esemény Sebestyén István bukovinai székely Népművészet Mestere-díjas előadóművész „Ah, hol vagy magyarok” énekével kezdődött, ezzel Szent István király napját, nemzeti ünnepünk hangulatát is megidézte.

Ezt követően lazább hangulattal folytatódott az est, a

mesemondó pajzán és tréfás székely történetekkel oldotta a hangulatot. A hungarikum esten borkóstoló is volt, Tokár Zsolt egri borász és termelő családi pincészetéből hozott fehér, rosé és vörös borokat. A máramarosszigetiek a XVI. századi végvári vitézek világába is betekintheztek, ugyanis Rácz Kristóf hagyományőrző korhű öltözetben (folytatás a 3. old.)

A nyugdíjas „Nagy család” szüreti bált szervez október 1-jén (szombaton) a SELMONT étteremben.

Jelentkezni lehet a 0362-417818-as telefonszámon.

A Főtér Fesztivál nulladik napjának programja

Amint már előrevetítettük, idén négynapos lesz a Nagybányai Magyar Napok, a Főtér Fesztivál. A nulladik nap célja az, hogy eseményeivel a Főtér Fesztivál, a nagybányai magyar közösség is hozzájáruljon Nagybánya kulturális fővárosi címének elnyeréséhez.

A nulladik nap (szeptember 15., csütörtök) programját a 3. oldalon találják.

Beindult a tábor

Hazai és külföldi képzőművészek részvételével megnyitotta kapuit a felsőbányai tájképfestő tábor

Szeptember 1-jén immár 21. alkalommal indult a Nagybánya Képzőművészeti és Kulturális Egyesület kéthetes Tájképfestő telepe, kül- és belföldi művészek részvételével.

Az idei rendezvény egyben tiszteletadást jelent az iskolaalapító nagy elődök emlékének a 120 éves évforduló kapcsán.

A tábor szakmai vezetője Véső Ágoston Munkácsy-díjas festőművész, aki 1996-ban Tőkés László püspökkel együtt indította el a Nagybánya Képzőművészeti és Kulturális Egyesületet. Az alkotótábor első alkalommal Magyarálposon működött, majd a felsőbányai Bódi-tónál és környékén folytatta termékeny munkáját, miszerint eddig nem kevesebb, mint 300 alkotás született.

Magyar kvíz est

Ismét magyar kocsma-kvíz estét szervez a nagybányai RMDSZ, szeptember 2-án, pénteken 20 órai kezdettel a Cinquecento Pizzázóban (volt Domonó), Petőfi Sándor utca, 7. szám alatt.

Egy csapat legkevesebb két személyből, legtöbb hat személyből állhat.

A belépés ingyenes, a fogyasztást mindenki egyénileg állja. Ajánlott alsó korhatár 16 év.

Az kvízkérdéseket szerkeszti és a játékot vezeti: Körmendy Emese és csapata, a múltkor est nyertesei.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

HOZDD MAGADDAL A TUDÁSOD, JÓKEDVED!

JOGTANÁCSADÁS

FEHÉR MIKLÓS
ügyvéd szeptember 6-án és 20-án, 15-16 óra között tart ingyenes jogtanácsadást a nagybányai RMDSZ székházban (V. Lucáciu u., 1. sz., I. emelet).

Fontos tudni, hogy szervezési okok miatt a fogadóórak személyes vagy telefonos előjegyzés alapján történnek, ezért megkérjük a jogtanácsadást igénylőket, hogy időben jelezzék szándékukat a 0262-217103 vagy a 0262-216593 telefonszámon.

North West Fest elnevezéssel első ízben szerveznek Nagybányán nemzetközi jazz & blues fesztivált Szeptember 9-11., régi főtér (Cinterem)

Idén szeptember 9-11. között Nagybányán, a régi főtéren (Cinterem) első alkalommal lesz megszervezve a North West Fest nemzetközi jazz & blues fesztivál.

A fesztivál célja, hogy az embereket megismertesse és egyben közelebb hozza a jazz & blues műfajhoz, ugyanakkor, hogy hozzájáruljon egy tolerancián és megértésen alapuló multikulturális közösség megerősítésében. A szervezők (Arte+) szeretnék létrehozni egy olyan eseményt, amely elősegíti a város kulturális promóválását.

A fesztivál műsorvezetője nem más, mint Florian (Moshu) Lungu, a jazz zenei műfaj egyik híres kedvelője és szakértője. A rendezvényen számos neves előadó lép fel. (folyt. a 3. old.)

XII. Nagybányai Háló Találkozó

2016. szeptember 10-én
Részletek a 3. oldalon.

Felhívás

Tekintettel az október 2-i magyarországi népszavazás közeledtére, felhívjuk azon magyar állampolgársággal rendelkezők figyelmét, akik még nem irratkoztak be a szavazói névjegyzékbe, viszont szeretnének élni szavazati jogukkal, hogy megtehetik azt naponta 10-16 (szerdánként 19) órák között az EMNT irodájában (Minerilor u., 7 sz., Teleki Magyar Ház). Iratkozásukhoz hozzák magukkal magyar lakcímkártyájukat és romániai személyazonossági igazolványukat.

Ugyanakkor várjuk mindazok jelentkezését is, akik szeretnék igényelni a magyar állampolgárságot.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Máramaros megyei szervezete, Nagybánya, Thököly utca, 7. szám. www.emnt.org, maramaros@emnt.org, tel.: +40-262-212040

Stigmatizált szentek nyomában

Szent Rita, Szent Pió atya és Assisi Szent Ferenc

6 nap/5 éjszakai szállással (5 reggeli, 3 vacsora):
380 Áfő vagy 123.000 Ft/fő, 2016. szeptember 5-10.

A zárandoklat lelkivezetője Szmuto Róbert nagybányai plébános.

Keretprogram:

1. nap: A felszállási helyeket lsd. a tájékoztató levélbe leírtak szerint. Utazás Szlovénián, majd Észak-Olaszországon keresztül a szálláshelyünkre. Szállásfoglalás Riminiben, Közép-Adria kedvelt üdülőközpontjában. (Üdülőhelyi illeték: kb. 3 Áfő). Érkezésünk után szabad program, fürdési lehetőség, pihenés a tengerparti városkában.

2. nap: Folytatjuk utunkat. Loreto-ban tiszteletünket tesszük a kegyszobor előtt, és Szűz Mária názáreti házában elimádkozzuk a loretoi litániát. Délután Lanciano következik, ahol eucharisztikus csoda történt: a szentmisében az átváltoztatás alkalmával a Szentostyából vérző húsdarab lett, a bor pedig Krisztus piros vérévé változott. Tiszteletünket fejezzük ki ezen szent ereklyék előtt. Szentmisét tartunk. Este érkezünk Pió atya városába, 2 éjszaka Rotondóban a Hotel D'Adetta-ban***, 2/3 ágyas, zuhanyzós, WC-s szobákban. Vacsora.

3. nap: Megtekintjük Pió atya emlékcélját, ahol 50 éven keresztül élt testén hordozva Krisztus öt szent sebeit. Ellátogatunk a régi kis templomba, s az új, modern bazilikába. Tiszteletünket tesszük a szent sírja előtt. Szentmisét tartunk. (A helyi kisbusz ára Rotondóban: kb. 8 Áfő.) Délután Monte San Angelo-ba kirándulunk, ahol a legenda szerint megjelent Szent Mihály arkangyal. Tiszteletére építették a bazilikát, és az egyedülálló barlangkaplornát. Este visszatérünk Rotondóba, vacsora.

4. nap: Folytatjuk utunkat Cascia felé. Tiszteletünket tesszük Szent Rita épen maradt teste előtt a bazilikában. Szentmisét mutatunk be. Roccaporóban ellátogatunk abba a templomba, ahol Rita esküvője volt, s ahol gyermekeit megkeresztelték. Keresztutat végzünk, szállásfoglalás, vacsora Casciában vagy a környékén, szállodában.

5. nap: Assisi felé utazunk, megtekintjük a Szent Klára- és a Szent Ferenc-bazilikákat, ahol láthatjuk a szentek sírjait, továbbá megnézzük Ferenc szülőházát és a fölője épült templomot.

Petőfi-emlékünnepe

Koltó, 2016. szeptember 4.

Kiegészítés, buszjáratok:

Az ünnepségre érkező vendégek szórakoztatásáról a zenés-táncos-verses emlékműsorban fellépő művészek és hagyományörzők gondoskodnak. Ugyancsak az ünnepi műsor keretében kerül sor a Koltó Község Díszpolgára cím odaítélésére is.

A szervezők nem titkolt szándéka, hogy újraidézzék a múlt századi koltói népiünnepélyek hangulatát. A kastélykerten kívül felállított sörsátrak és lacikonyhák bő kínálatával várják a házas ízekre áhítozókat, akik kedvükre válogathatnak a különböző italok és ételek közül. Lesz itt minden, mi szem-szájnak ingere: finom kolozsvári káposzta, babgulyás, roston sült sertéskaraj, kolbász, hurka (helyi készítésű savanyúsággal, friss kenyérrel), ízletes fánk koltói áfonyalekvárral, kürtöskalács.

Az érdeklődőknek alkalmat biztosítanak ajándéktárgyak, kerámia gyöngyök és egyéb kézművestermékek vásárlására, miközben a gyermekek örömeire arcfestést is vállalnak a kastélykert egyik zugában.

A 18 óra körül befejeződő emlékműsort követően éjfélig tartó szabad-

téri bál veszi kezdetét, előzenével, a talpalávalót a Retro Band együttes biztosítja majd.

A múzeum 10-18 óra között folyamatosan látogatható. (Jegyárak: felnőtteknek 5 lej, nyugdíjasoknak és diákoknak 3 lej, tíz év alatti gyerekeknek 2 lej).

Az ünnepség idején a nagybányai állomásról 9.30, 12.00 és 16.30 órakor indul a koltói busz, a következő megállók érintésével: Center, új főtér (P-ta Revolutiei), élelmiszerpiac, kassárnya (a Kaufland bevásárlóközponttal szemben), Újfalú, Katalin. A Nagybanára való visszaindulás időpontjai Koltón lesznek kifüggesztve.

A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Santa Maria d. Angeliben megtekintjük az Angyalos Boldogasszony Bazilikát. Láthatjuk a ferences rend bölcsőjét, a Porcinkula kápolnát, majd a rózsakeretet, illetve Szent Ferenc további emlékeit. Szentmisét tartunk. Folytatódik utazásunk, szállás Bologna környékén, szállodában, 2/3 ágyas, zuhanyzós, WC-s szobákban.

6. nap: Folytatjuk utunkat hazafelé. Érkezés az éjszakai órákban.

Érdeklődni lehet a Krisztus Király plébánián, vagy a következő telefonszámon:

0743287550

A MÁRAMAROSSZIGETI RMDSZ FELHÍVÁSA

A TMM RMDSZ szervezete tisztújítást hirdet **2016. szeptember 24-re**. A jelentkezés feltételei hasonlóak a par-

lamentni választások kritériumrendszeréhez.

1. Helyi szervezet elnökségére pályázhatnak mindazok, akik legalább 1 éve tagjai az RMDSZ helyi szervezetének és aktív munkájukkal támogatták a helyi szervezet tevékenységét, valamint legalább középfokú végzettséggel rendelkeznek.

2. Területi elnökségre pályázhatnak mindazok, akik legalább 3 éve tagjai az RMDSZ-nek és munkájukkal aktívan támogatták a területi szervezet tevékenységét, valamint főiskolai, illetve egyetemi diplomával rendelkeznek.

Jelentkezni lehet szeptember 12, déli 12 óráig a máramarosszigeti RMDSZ irodájában!

A jelölési pályázat leadásához szükséges formanyomtatványokat beszerezhetik a máramarosszigeti RMDSZ irodában, Szabadság tér 24. szám alatt. A jelentkezéssel kapcsolatos bővebb információkért forduljanak irodai munkatársainkhoz a máramarosszigeti RMDSZ irodában (Szabadság tér, 24.szám).

Sok szeretettel várjuk szövetségünk minden tagját!

A máramarosszigeti RMDSZ Elnöksége, dr. Béres István László Területi Elnök

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarossziget:

- **RMDSZ-székház**, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMDSZ-székház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél hővezető csatlakozók, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózati csatlakozók.
- Tipizált polietilén gázvezetők - RISER
- MMC típusú gázszabályozó - mérő állomások, kisfogyasztói használatra.
- KHS típusú gázszabályozók, 10-200 köbméter körüli szabályozóterülettel.
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályozó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PAKOTE típusú, földgázzal működő, villamos és fűtőgáz szuszpenziós hőszivattyúk.

Új Szó
Máramaros megyei hetilap
Kiadja a GENIUS Kft. Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számitógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

RMDSZ **LIPOVIT** **BETHLEN GÁBOR**
TÁMOGATÓ AZ RMDSZ ÉS A KOMMUNITÁS ALAPITVÁNY Alap

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az íráskor szerkesztés és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

Egyházi programok a Főter Fesztiválon

Idén is, vasárnap (szeptember 18.) kora délután és délután az egyházi programok töltik be a teret. Az téren elfogyasztott közös ebéd után, vagy a Házasság Hétvége mozgalom sátrában megkóstolt halászlé után a következő egyházi programokon lehet részt venni:

14.15-15.00 óra

A nagybányai és koltói baptista gyülekezetek pengetős zenekarainak műsora (nagyszínpad). (Esőhelyszín: Nagybányai Bábszínház.)

15.00-15.15 óra

A Házasság Hétvége mozgalom nagybányai csoportjainak villámcsődülete (a nagyszínpad előtt).

15.15-16.00 óra

A Schola Rivulina énekkar (Szent-

háromság templom) koncertje (nagyszínpad). (Esőhelyszín: Nagybányai Városi Színház.)

16.30-17.00 óra

Ilyés Zsolt atya (Csíkszentlélek) vallomásai (kisszínpad), a Krisztus Király Plébánia meghívásával. (Esőhelyszín: Nagybányai Városi Színház.)

20.00 óra

Sólymos Thomas orgonakonzertje a Szentháromság templomban

A Főter Fesztivál nulladik napjának (szeptember 15., csütörtök) programja:

17.30 óra

Hajdú Tamás nagybányai fotóművész Nagybányai pillanatok című kiállításának megnyitója a Lendvay-ház galériájában. A kiállítás a Fesztivál egész ideje alatt látogatható.

18.15 óra

A 85 éves Munkácsy-díjas Véső Ágoston festőművész Mai képeim című kiállításának megnyitója a Partner Galériában (Felsőbányai utca). A kiállítás a Fesztivál egész ideje alatt látogatható.

19.00 óra

A Főter Fesztivál 10 éve - 2006-2015. Plakát-, műsorfüzet- és polókiállítás a Fekete Sas (Millennium 1) fo-

gadó nagytermében. Ünnepi fogadás, köszöntőbeszédet mond Brendus Réka, a Magyar Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának főosztályvezető-helyettese. A fogadáson zenél a Profcafe duó (jazz, swing és blues), a MAVASZ (Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesülete) meghívottja.

20.00 óra

Fröccs-est a Bay-ház (Log Out) belső udvarán. Marosán Csaba kolozsvári színművész Pajzán történetek címmel tart előadást (16 éven felülieknek). Szervező a nagybányai RMDSZ.

Mindenkit szeretettel várunk!

A szervezők

Lendvays bemutató a Főter Fesztiválon!

Szeptember 17., szombat, 16.00 óra

Díszelőadás a Lendvay Márton Színház Kör újjaalakulásának 45. évfordulója alkalmából. Színpadon: Valentyin Katajev: Bolond vasárnap, zenés komédia két részben - bemutató. A darabot rendezte Hodacsek Babuci és Méhes Éva. A színdarabot a Városi Színházban mutatják be (ingyenes helyfoglalás szeptember 15-ig az RMDSZ székházban, 16-án és 17-én a főtéri Info sátorban).

North West Fest...

- folytatás az első oldalról -

A zenei palettán megtalálhatók mind a hazai, mind pedig neves külföldi előadók, a zenei élet nagyjai.

A NORTH WEST FEST nemzetközi jazz & blues fesztivál programja:

Szeptember 9., péntek

19.30 óra: Lyre & Pan Flute by Florin Ștefan - jazz fusion (Románia)

21.30 óra: Trigon - etno jazz (Moldvai Köztársaság)

Szeptember 10., szombat

19.00 óra: Marcian Petrescu & Trenul de noapte - Chicago blues (Románia)

20.30 óra: Blues Progression - blues rock (Románia)

22.00 óra: Magyar Atom - blues rock (Magyarország)

Szeptember 11., vasárnap

19.30 óra: Pluto my World Project - jazz fusion (Magyarország)

21.30 óra: Special Providence - jazz fusion (Magyarország)

További információk:

www.nwfest.ro

Facebook:

<https://www.facebook.com/NWFest>

A szervezők mindenkit szeretettel várnak!

Meghívó

XII. Nagybányai Háló Találkozó (2016. szeptember 10-én)

Fővédnök: Msgr. Schönberger Jenő megyéspüspök

Mottó: „Értük könyörgök!” (János 17,9)

A Nagybányai Háló Mozgalom szeretettel meghív a XII. Nagybányai Háló Találkozóra. Helyszín: Krisztus Király templom, Don Bosco Községi Terem és környéke.

8.45-9.55 - Érkezés, regisztráció (Krisztus Király templom udvara)

10.00-10.10 - „Isten hozott a közösségek és plébániák találkozására!”

„Honnan jöttünk?” - Uglár Sándor kerületi főbogo

10.10-11.00 - Előadás: „Értük könyörgök!” - Ft. Román János nagybányai esperes

11.00-11.15 - „Ki a társam?” (szünet)

11.15-12.35 - „A Te véleményed is számít” - kiscsoportos beszélgetés

12.40-14.10 - Ebéd („CinqueCento” vendéglő)

14.15-15.00 - „Aki énekel, kétszer imádkozik” - Berár Levente

- „Szociális helyzetek városunkban”

- Vida Noémi, Nagybánya alpolgármestere

15.00-15.15 - Színdarab: „A pletyka”

Választható programok – Párhuzamos programok

I. 15.20-15.50 - „Hátrányos helyzetű gyerekek integrációja” - Hompoth

Lehel, a nagykarolyi Stella Maris „Domus Klaus Winter” Integrációs Központ vezetője

15.50-16.20 - „Beteg voltam és meglátogattatok...” (Máté 21,35) - Gáspár Annamária kórházreferens, a Szatmári Egyházmegyei Kórházpasztorációs Irodájának munkatársa

II. 15.20-16.20 - „Hogyan találom meg a helyemet...” - Konrád Katalin (Nagyvárad), Partiumi régióvezető, kárpát-medencei Háló vezető

16.30-17.30 - Zárószentmise, főcelebráns: Ft. Román János nagybányai esperes

Hungarikum estét szerveztek a máramarosszigeti szórványban

(folytatás az első oldalról) bortörténeti előadást tartott az 1552-es dicső győzelemig. A jó hangulatú est Sebestyén István vezetésével közös népdalénekléssel zárult.

A „Hungarikum est a máramarosszigeti szórványban” esemény a magyar kormány támogatásával jött létre. Ugyanakkor a Flamingo étterem és panzió is támogatta a rendezvényt. Ez a III. Máramarosszigeti Szent István Napok rendezvénysorozat keretében zajlott.

Fő médiapartnerek: Szigeti Porta, Máramarosi Hírmondó. Médiapartnerek: Nagybánya.ro, Bányavidéki Új Szó.

A borkóstolóval és előadásokkal tarkított hungarikum est egy programsorozat első része volt, melynek lesz folytatása. **Október 19-én** Meister Éva magyarországi színművésznő Psalmus Hungaricus önálló estjével érkezik Máramarosszigetre, **november 6-án** pedig a budapesti Gombai Tamás és bandája, a Tízúros zenekar koncertezik majd a városban.

Hiába a román szervilizmus, Amerika nem támogatja Nagy-Románia létrejöttét

Alaposan megsértődött a román közélet a kisjenői (Chisinău) amerikai nagykövet minapi kijelentései miatt, miszerint a Moldovai Köztársaság nem Románia, és meg kell maradjon szuverén állammak.

James Pettit a moldovai függetlenség napján jelentette ki a Moldova 1 televíziós csatornának, hogy országa kiáll a Moldovai Köztársaság függetlensége mellett, és nem tartja jó ötletnek a Romániával való egyesülést: „A Romániával való egyesülés, úgy az Európai Unióba való felvétel, mint bármi más cél érdekében, nem lenne egy praktikus megoldás, nem javítana a helyzeten” – jelentette ki a nagykövet, aki egyben a politikusok és a lakosság szorosabb kapcsolatának kiépítését sürgette.

A nagykövet a folytatásban tovább ment, kertelés nélkül kijelentette: „A Moldovai Köztársaság nem Románia, saját történelemmel rendelkezik, saját

kihívásokkal. Területén többnyelvű lakosság él, és ezen kívül gondolni kell a transznisztriai konfliktusra is”. James Pettit, talán a két ország közötti különbségek kiemelése végett még hozzátette: „A Moldovai Köztársaságban rengeteg potenciál rejlik, a lakosság pedig képzett és szorgos”.

Nem kellett sokat várni a román reakcióra sem: a népszerűsége megtartása érdekében az egyesülés ügyét zászlajára tűző Traian Băsescu volt elnök egyenesen a „Románia történelmét ért legdurvább sértésnek” nevezte a nagykövet szavait. Közben a Moldovai Köztársaságban petíciót indítottak James Pettit kiutasítása érdekében, több közéleti szereplő is „Moszkva embernek” kiáltotta ki a nagykövetet. (ittHON.ma)

Nagybánya és környéke

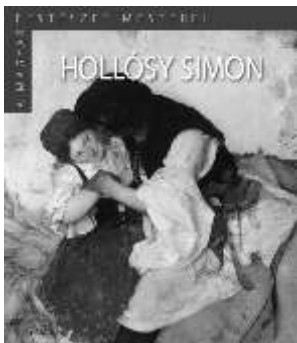
A Bányavidék történelme, legfontosabb turisztikai látnivalóinak, emlékhelyeinek leírása, Szinérváraljától Kapnikbányáig.
Megvásárolható a Teleki Magyar Házban.

Kossuth Kiadó:

A Magyar Festészet Mesterei

c. sorozat újabb albuma vásárolható meg a Teleki Magyar Házban!

HOLLÓSY SIMON

80 oldalon, színes illusztrációkkal

Mindössze 30 lejért!

Keresse a Teleki Magyar Házban!

BALOGH BÉLA:

1848-1849

NAGYBÁNYÁN

MEGVÁSÁROLHATÓ a Teleki Magyar Házban.

A Teleki család örökében

A Teleki Társaság legújabb, közel 50 oldalas kiadványában három jeles bányavidéki Teleki – Pál, Blanka és Sándor – életének legfontosabb eseményeit foglaljuk össze röviden és bemutatjuk az intézményt, amely a Teleki család nagybányai kúriájában szolgálja ma a bányavidéki magyar szórványközösségeket - vagyis a Teleki Házat.

Beszerezhető a Ház irodájában, ára 15 lej.

HÁZI-KEMENCE – Kovács Gábor hidegkúti mester irányításával elkészült közösségi sütőkemencénk, amely reméljük hosszú ideig lesz méltó és hasznos dísz a Teleki Magyar Ház kertjének, udvarának. Köszönjük Áronnak és Benedeknek (Gábor magyarországi segédeinek), valamint mindazon felnőtt barátainknak, akik az egyhetes kemenceépítő tábor résztvevőiként hozzájárultak az épület elkészüléséhez.

Már egy műves sütőlapátot is kaptunk ajándékba!

Hamarosan az Első Kenyérsütés Ünnepe megszervezésének is szeretnénk részt venni, hogy a jövőben minél több nagybányai család élhessen a lehetőséggel, hogy időről-időre saját maga sütött házikenyérrel (vagy házikenyérrel?) gazdagítsa az otthoni terítékét. (TMH)

Teleki Magyar Ház

Felújítási munkálatok

Folytatódik a téglajegyek árusítása

KÖSZÖNETET MONDUNK mindazoknak, akik az elmúlt hetekben-napokban is téglajegyek vásárlásával segítettek a Teleki Magyar Ház felújítási munkálatait:

Név nélkül, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Név nélkül, Nagybánya – 10 lej (egyszerű / póló ráadás), Név nélkül, Nagybánya – 50 lej (bronz), Murvay László, Nagybánya – 50 lej (bronz), Haupttricht István, Egyesült Államok – 100 USD (1-1 db. arany és ezüst), Valdman István, Nagybánya – 100 euró (1-1 db. arany, ezüst és bronz), Májericsik István, Felsőbánya – 500 lej (gyémánt), Sógor András, Nagybánya – 50 lej (bronz), Tim Márta, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszerű), Fábry-Asztalos Tibor és Szilvia, Egyesült Államok – 100 lej (ezüst), Balogh György, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Véső Ágoston, Kanada – 500 lej (gyémánt). Név nélkül, Nagybánya – 20 lej (2 db. póló bónusz), Miszti Matild, Nagybánya – 300 lej (arany), Szakács János, Ausztria – 100 lej (ezüst), Kraft Péter, Budapest – 16 000 Ft (2 db. ezüst), Elena Teleki, Madrid – 50 EUR (2 db. ezüst), Marie-Claire Porter, Nagy Brirannia – 25 EUR (ezüst), Teleki Kálmán, Gernyeszeg – 10 000

Ft (ezüst), Fiona Johnson, Salisbury, Nagy Britannia – 50 EUR (2 db. ezüst), Teleki Erzsébet, Németország – 100 lej (ezüst), Mike Dickinson, Luxemburg – 50 EUR (2 db. ezüst), Teleki Miklós, Bazel, Svájc – 100 EUR (1 db. ezüst és 1 db. arany), Galánthay Zsolt, Budapest – 100 lej (ezüst), Galánthay Zsombor, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Teleki-Garfield Ágnes, Nagy Britannia – 75 EUR (arany), Gönczi István, Nagybánya – 300 lej (arany), Katherine Teleki, Egyesült Államok – 80 USD (arany), Adrienne Teleki, Egyesült Államok – 140 USD (gyémánt), Név nélkül – 10 lej (egyszerű, póló ráadás), Bagarus Magdolna, Budapest – 20 lej (2 db. egyszerű), András Zsófia, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszerű), P.T., Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst).

Téglajegyeket **10 lejes** (egyszerű téglajegy), **50 lejes** (bronz), **100 lejes** (25 euró/ezüst), **300 lejes** (75 euró/arany) és **500 lejes** (125 euró/gyémánt) címletekben lehet ezután is vásárolni, személyesen a Házban, vagy banki utalással, esetleg PayPal rendszeren keresztül. További részletek és információk honlapunkon, valamint az intézmény irodájában és telefonszámain!

Utolsó nekifutás a döntő előtt: nyilvánosak az Európa Kulturális Fővárosa végleges projektek

Két hét múlva kiderül, melyik romániai
város viselheti a címet 2021-ben.

Alig két hét van hátra, míg kiderül: melyik lesz az a romániai város, amely 2021-ben az Európa Kulturális Fővárosa címet viseli. A szeptember 15-16-án megrendezett döntőn a versenyben maradt négy város, Bukarest, Kolozsvár, Nagybánya és Temesvár csapata mutatja be a pályázat végső, javított változatát a nemzetközi zsűri előtt. Az elődöntőben mind a négy város kapott egy listát a javításra, bővítésre, kiegészítésre váró tételekkel. A pályázatok végső verzióját a pályázó városok augusztus 12-i határidővel adták le a kulturális minisztériumnál. A dokumentumok elérhetővé váltak a www.capitalaculturala2021.ro honlapon.

A korábbi fordulóban Arad, Bákó, Brassó, Brăila, Craiova, Gyulafehérvár, Iași, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy és Suceava is pályázott.

Míg azt lehetett sejteni, hogy Kolozsvár és Temesvár továbbjut az elődöntő után, az eredményhirdetés legnagyobb meglepetése Nagybánya volt. Bukarest azért kuriózum, mert, míg a pályázata alapján joggal került be a négy továbbjutó közé, a nemzetközi zsűri nem szokta a fővárosoknak odaítélni a címet, hiszen létezik egy hallgatólagos elv, miszerint egy kevésbé ismert és látható várost juttatnak a cím odaítélésével nemzetközi reflektorfénybe, ezáltal is segítve a felzárkózását mind gazdasági, mind kulturális vagy turisztikai vonatkozásban.

Bukarest mottója a *Be-látható/Lát-hatatlan (Orașul In-vizibil)*. A pályázat szerint Bukarest a kontrasztok városa, amely sokszor kulturális, szociális vagy építészeti tekintetben is egymásnak feszülő jellegzetességekkel bír. Az identitás nagy része nem látható, rejtett és elfeledett, a kultúráváros projekt ezeket a titkokat és lehetőségeket hozná a felszínre.

A másik nagyváros pályázatának mottója: *Kolozsvár – a Nyugat Keletje*, ezzel a mottóval az erdélyiséget és a kelet-európaiságot próbálták összefüggésbe hozni a nem-erdélyiséggel és a nem-kelet-európaisággal, általánosan Románia többi vidékével és a nyugatisággal. Nagybánya a vendégszeretettel nyer-

ne. Nagybánya pályázatának koncepciója a vendégszeretet kultúrájára épül. Ez a fő iránya a projektnek, amely a stratégiai célkitűzések mindenikében visszaköszön. Nyitnának a kulturális és kreatív iparágak felé, a várost a kulturális, gazdasági és szociális körforgás részévé, helyszínevé tennék.

Házigazdaként a város arra törekszik, hogy 2021-ben a kulturális felhozatal minél nagyobb közönséget megszólítson, erre a zene, a képzőművészet, a divat, a fotóművészet, a gasztronómia, a dizájn, a színház és az irodalom területeit lefedő 12 fesztivállal, vásárral, nemzetközi versenyekkel készül.

Nagybánya végleges projektje az alábbi linken érhető el:

<http://www.capitalaculturala2021.ro/Files/bidbook/BaiaMare/Baia-Mare-2-Bidbook-romana-pagebypage.pdf>

Temesvár a társadalmi egyenlőtlenségekre is fókuszálna. A bányászi város egy kutatásra építette fel a koncepcióját, amelyből az derült ki, hogy a lakosok leginkább a polgári szellemiséget hiányolják, illetve problematikusnak nevezték meg a társadalom peremére szorult csoportokkal szembeni intoleranciát, és a közterületek elvesztését is. Ugyanakkor hiányérzetet keltett bennük az a tény, hogy Temesvárnak és a régióknak nincs egy nemzetközileg is ismert város- és régióprofilja, annak ellenére, hogy a város és környéke egy valódi, európai értelemben vett multi- és interkulturális közeggel rendelkezik.

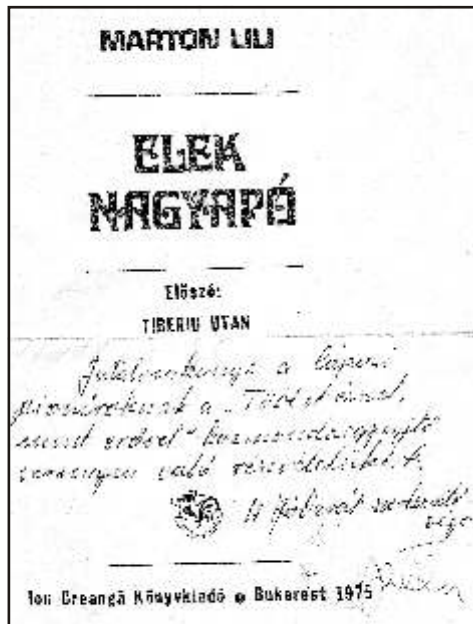
A négy város közül valamelyik 2021-ben egy éven keresztül egy görögországi várossal közösen viselheti az Európa Kulturális Fővárosa címet.

(A Transindex.ro nyomán)

„Többet ésszel, mint erővel...”

Annyi minden belefér az iskolai nevelésbe, de mindennek az alapja az anyanyelv ápolása, fejlesztése. Hol tanulja meg a gyermek a szép és helyes beszédet, olvasást, ha nem az iskolában? Ez minden tantárgyba belefér észrevétlenül. A tanító először önmagát kell fejlessze, nem hiába mondja a közmondás: „A jó tanító holtig tanul”!

A kötelező munkaterven kívül eredményes, ha sok-sok versenybe, tevékenységbe bekapcsolódnak tanítványaink. A múlt század második felében ezt a célt szolgálta a Jóbarát nevű központi magyar nyelvű gyermeklap. Osztályommal mi is bekapcsolódtunk több tevékenységbe. Ilyen volt többek között a közmondások és szólás-mondások gyűjtése. Hagyományápolási versenybe mi is bekapcsolódtunk tanítványainkkal. A téli szünet egyik hasznos elfoglaltsága lett ez. Csak aki akart, az vett részt, de szünet végén az összegyűjtött s füzetbe leírt közmondásokért járt egy nagy tízes magyar nyelvből. Osztályomból 9 tanuló vett részt. A hangsúly nem csak a mennyiségen volt, hanem a közmondások származásán is: hány éves az, akitől hallották, hogy hívják, mi a foglalkozása az illetőnek. Mindezt egy füzetbe gyűjtötték, amit kijavítva átmásoltak. Érdekes lett az eredmény, mert lelkesen összejárták (folyt. a II. O.)

Péter Károly jegyzete:

Szeretett tárgyak

Képmutató lennék, ha azt állítanám, hogy én csak az embereket tudom szeretni, a tárgyakat nem. Mindnyáján ragaszkodunk egy-egy tárgyhoz, különösen, ha ezek szentimentális értékeket tartalmaznak, szükségesek, vagy netalán hasznosak.

A napokban mondta fel a szolgálatot az ötvenöt éves nadrágszíjam. Drága szüleim vásárolták katonaságtól való leszerelésemkor. Nem dobtam el, és nem is fogom eldobni, mert szentimentális értéke mellett nagy tudással is rendelkezett. Tudta például, hogy mostanában két fontos kérdés foglalkoztatja Brüsszelt. Az egyik, hogy meddig húzható a nadrágszíj, a másik pedig, hogy lehet-e lazítani a nadrágszíj-politikán? Az is meglehet, hogy ő már a tárgyalások végeredményét is előre látta (hogy még húzható), s ijedségében megszakadt, vagyis elszakadt. Nadrágszíjam magán viseli az elmúlt ötvenöt év megszorító intézkedéseinek nyomait, de a ritkábban előforduló bőség nyomait is. Ilyenkor szorítani kellett szegényen, vagy éppen lazítani, a lyukak nagysága egyenes arányban lévén az említett időszakok hosszúságával: nagy lyuk 5-6 év, kis lyuk 1-2 év stb.

Különösen ragaszkodom írásra, rajzolásra, iskolai és irodai munkákhoz használt jó minőségű írószerekhez. Ha jól számolok, ma is legalább 150-200 ilyen tárgy vesz körül, köztük öreg mártogatós pennák, kínai töltőtollak, golyóstollak, írógép, tinták, tusok, ceruzák, festékek. Foglalkozásomból kifolyólag, életemben sokat írtam és sokszor aláírtam, ami ugye nem ugyanaz? Az első esetben igyekeztem szépen és szépet írni, a másodikban csak akkor írtam alá egy hivatalos dokumentumot, ha az meggyőződésem tartalmazta, nem vétett a törvény ellen, és mégis, inkább az embert szolgálta, mint az államot.

Talán már van tíz éve, hogy egy modern tárgyba is beleszerettem. Számítógép a neve, méghozzá személyi. Ragaszkodom hozzá, mert tér és idő áthidalását tette lehetővé egy öregedő ember számára, közelebb hozta hozzám a kultúrát, az információt. Sikerült gyorsan és elég nagymértékben jártasságot szereznem a gép használatában. Vannak vele járó problémák is: a rengeteg információt tudni kell kiválogatni, értékelni, feldolgozni.

Végezetül csak annyit: mindnyáján szükségét érezzük annak, hogy szerető és szerethető lelkeket tudjunk magunk körül. Ha az emberek között ilyen lelkeket nem találunk, akkor ott is kereshetjük őket, ahol nem léteznek; keressük mindaddig, amíg azt érezzük, hogy most már nem vagyunk egyedül.

Kisboldogasszony

Kilenc hónappal a szeplőtelen fogantatás (december 8.) ünnepe után, szeptember 8-án van Kisasszony, illetve Kisboldogasszony, Szűz Mária születésének emléknapja.

Mária tiszteletének nagy kultusza volt a múltban és napjainkban is. Világszerte sok templomnak Mária volt a védőszentje, később a Kisasszony nappal azonosították, s mint ilyen, zarándokhely lett.

Gyermekkorom, kis falum, a Kisasszony-búcsú napjai elevenednek meg szemeim előtt. Már ünnep előtti estén érkeztek a keresztaljak, templomi zászlóval, kereszttel, imádkozva és Mária-énekeket énekelve. Búcsú hajnalán egyre több csoport érkezett Barnafaluból, Bixádról, Sárközről, Batizról és sok más helységből, melyekre már nem emlékszem, és természetesen a környező szomszédos falvakból, községekéből. A harangszó hirdette és fogadta érkezésüket. Milyen magasztos érzés lehetett megérkezni a hosszú útról gyalog, esőben, napsütésben, elhozni a Szűzanyának gondjait, bajaikat, aztán lelki tisztulást, megújulást nyerni. A templom és a templomkert zsúfolásig megtelt.

Korán reggel megérkeztek a sátorosok, és kirakodták portékáikat. Volt ott minden, ami a gyerekeket elvarázsolta: sok csecsebecse, tükrös és festett mézeskalács szívek, kegytárgyak, cserépedények, kis korsók, pipacukrok és egyéb édességek, fűtyülők és trombiták, amiktől hangos volt az utca. A nagy kupac dinnye, szőlő, barack sem hiányzott a kínálatból. A legnagyobb attrakció a gyerekek számára mégis a ringlispil, vagyis a körhinta volt, ami búcsúfia pénzünk javát elvitte, hiába kértünk másikat, úgysem kaptunk.

Mise után volt a nagy ajándékvásárlás, nem fértek el az emberek a sátraknál, asztaloknál. Aztán a vendéglátás következett.

Sok néphagyomány is kötődik ehhez a naphoz: Kisasszony nap hajnalán angyalok zengnek éneket a mennyben; Kisasszony napjára a fecskék összesereglenek, hogy felkészüljenek a melegebb tájakra való repülésre.

Különös személyes élményem is volt e jeles naphoz kötődően, amit soha nem felejtettem el. Mindig nagy tisztelője voltam és vagyok a Szűzanyának, mindenért az ő közbenjárásáért fohászkodom. Fiatal leányzó voltam, amikor szolgálatommal Remetemezőre (jelenleg Szatmár megyéhez tartozik) helyeztek. Amikor oda érkeztem és megláttam, hogy csak síkság, csak föld és föld, míg a szemeddel ellátsz, úgy éreztem, beteg vagyok, mert én csak a hegyekhez voltam szokva.

Tudom, a síkságnak is megvan a szépsége, különben miért énekelte volna meg *Petőfi Sándor* „Szülőföldemen” című versében olyan gyönyörűen:

„Itt születtem én ezen a tájon
Az alföldi szép nagy rónaságon,
Ez a város születésem helye,
Mintha dajkám dalával vón tele,
Most is hallom e dalt, elhangzott bár:
«Cserebogár, sárga cserebogár!»”

Egy év se telt el, amikor a megyei főnököm telefonált és közölte velem:

- Haza mehetsz a faludba, van egy megüresedett hely, magasabb beosztásban.
- Köszönöm szépen, nem fogadhatom el, ahhoz én nem értek.

Utána bántott a dolog, mert gondoltam, mit mond majd édesanyám, hogy nem akartam haza menni. Es-

te elmeséltem házigazdáimnak a történeteket. Földműves házigazdám megfontolt nyugodtságával mondta:

- Hát rosszul tette, kisasszony, ha feljebb akarják tenni, akkor mindig menni kell, aztán majd beletanul, ha van igyekezte!
- Most mit tegyek?
- Hát mit!? Hívja fel a főnökét, és mondja meg, hogy meggondolta magát, és elfogadja az ajánlatát.
Szót fogadtam. Néhány nap múlva közölték: szeptember 8-án jelentkeznek átvenni a munkahelyemet. A nagy készülődésben - átadni a régi munkahelyet, csomagolni - eszembe nem jutott, mi is van odahaza, csak amikor megérkeztem és megláttam a sátrakat, a sok embert az utcán, akkor kapcsoltam: Kisasszony nap van, a Szűzanya haza segített a hegyeim közé.
Hát ez nem kész csoda?

Lázár A.

„Többet ésszel, mint erővel...”

(folytatás az I. oldalról)

a rokonokat, szomszédokat, ismerőseket, így fejlenként közel száz közmondást találtak. Éppen akkor volt az úgynevezett tüzelőtakarékos téli szüniidő, így idő is volt bőven. A letisztázott füzeteket elküld-

tük Bukarestbe, „lesz, ami lesz” alapján.

Csodák csodája, néhány hónap múlva könyv-ajándékcsomagot kaptunk. Volt benne vagy 40 kisebb-nagyobb, egyszerű és értékes könyv. Nagy volt a meg-

lepetés, az izgalom. Kilenc csomagot készítettem úgy, hogy azok értékben arányosak legyenek.

Mikor ez megvolt, megkérdeztem: „Gyerekek, igazságos az elosztás?” Legnagyobb meglepetésemre felállt egy kislány, *Tóth Hajnal*, és azt mondta: „Nem!” Kértem: „Miért?” A válasszal nem sokat késlekedett: „Azért, mert tíz csomagot kell összerakni, a tanítónéni is érdemel jutalomkönyvet, hiszen az ő irányítása nélkül nem vettünk volna részt a versenyen, nem tudtuk volna elérni ezt az eredményt”. A többiek igazat adtak neki. Szétszedtük, majd újraraktuk a könyveket, de ezúttal 10 csomag lett. Kis cetlikre számokat írtunk 1-től 10-ig, ezeket a sorba rakott csomagokra helyeztük. Más cetlikre újra számokat írtunk szintén 1-től 10-ig, ezeket összehajtogatva egy sapkába tettük. A résztvevők sorban a sapkához járultak, húztak belőle egy cédulát, s mindenki a számának megfelelő csomagot vihette haza. Az utolsó csomag lett az enyém, amit most is féltve őrzök. *Marton Lili: Elek nagyapó* című könyve viseli a *Jóbarát* szerkesztőinek az elismerő sorait. Amint a mellékelt fotó is mutatja, minden könyvbe a következő szöveg volt írva az első oldalon: „Jutalomkönyv a láposi pioníroknak a «Többet ésszel, mint erővel» közmondásgyűjtő versenyen való részvételért. A Jóbarát szerkesztősége”.

A legközelebbi fogalmazás óra tárgya a következő volt: „Legkedvesebb könyvem”. Az egyik tanuló azt írta: „Nekem csak egy meséskönyvem van, az, amelyet a tanítónéni adott a közmondások gyűjtése jutalmául”. Ezért érdekes volt nekik is, nekem is fáradozni.

Még nagyon sok beszámolót írtak tanítványaim a Jóbarátnak. Az évek so-

A hét mottója:

„A múlt a jövőnk tükre.”
(Kossuth Lajos)

rán más gyermekek is. Ezért nevezett el minket a szerkesztőség *Szemfülesek*-nek, hiszen ahol csak nyerni lehetett, mi mindig jelen voltunk, bár nem mindig nyertünk, de ez nem vette el a kedvünket a versenyzéstől.

Daloltunk, táncoltunk, anyanyelvet, hagyományokat ápoltunk a kötelező program mellett.

Végezetül pedig engedtessek meg nekem, hogy leírjak egy viccet, hátha valaki nem ismeri:

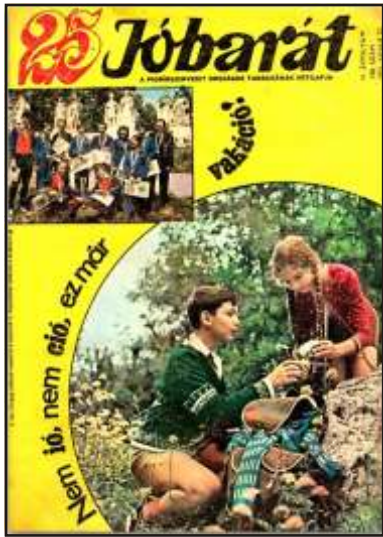
Felmegy egy szülő az iskolába, mert a kicsi fia panaszkodott, hogy a tanítónéni nem hagy békét neki. Azt mondja az apuka:

- Hallja maga! Mit mind macerálja az én gyermekemet?
Mire a tanítónő:
- Jobb lesz, ha bemegyünk a tanári-ba.

Bemennek, majd a tanítónő a fiú felé fordulva folytatja:

- Mondd csak, mennyi 5X5?
Erre a gyerek felháborodva:
- Látod, apuka, már megint kezdi, megint kezdi!

Özv. Csornainé Breuer Erzsébet
nyugalmazott tanítónő
Magyarláporsól

Vigyázz, hogyan gondolkodol!

A férfiak szexet akarnak, a nők házasságot

Te tudtad ezt, kedves olvasóm? Vagy nem így tudtad? Esetleg egyféleképpen tudtad, ha nő vagy, s másképpen, hogyha férfi vagy?

Én Allan és Barbara Pease egyik könyvéből (Miért nem képesek többfelé figyelni a férfiak? Miért nem képesek eligazodni a nők a térképen?) tanultam meg a címbéli igazságot. A könyv arról szól, hogyan gondolkodnak a férfiak, s hogyan gondolkodnak a nők. A szerzőpár egy házaspár, tehát egy férfi és egy nő, vagyis nem lehet elfogultsággal vádolni a szerzőket.

Igaz ugyan, hogy ugyanahhoz a fajhoz tartozunk, de a nők és a férfiak nemcsak biológiai felépítésükben különböznek egymástól, hanem gondolkodásukban is, ez pedig azért van így, mert a férfiak és a nők agya is különböző módon van felépítve.

A különbözősnek csak egyik példája az, hogy a férfiak szexet akarnak, a nők házasságot. A szerzőpár szerint ebből az következik, hogy a szex az az ár, amelyet a nők a házasságért fizetnek, s a házasság az az ár, amelyet a férfiak a szexért fizetnek.

S miből ered az, hogy a férfiak szexet akarnak, a nők házasságot? Gondoljunk arra, hogy mi a férfiak és a nők elsődleges biológiai, illetve társadalmi szerepe, feladata. A férfi biológiai szerepe a megtermékenyítés, minél több nő megtermékenyítése, a nőé a magzat kihordása, a szülés, a gyermeknevelés. Amíg az ősember korától kezdve a férfi családbeli szerepe a vadászat volt, a nőé a tűzhely őrzése, a család megtartása. Hogy ezt a szerepét elláthassa, a nőnek biztonságra van szüksége, ezért házasságra.

Az évezredek során módosult ugyan a nők és a férfiak társadalmi szerepe, a gondolkodásunk különbözősége azonban megmaradt. S ha tudjuk, hogyan gondolkodik a másik fél, könnyebben megértjük, s jobbá tehetjük párkapcsolatainkat.

Farkas Imre

Az oroszok akadályozták meg a nulladik világháború kitörését

Ha holnap az orosz hadiflotta felvonulna New York és San Francisco kikötői előtt, abból valószínűleg a világ botránya lenne, és olyan közel kerülnénk a harmadik világháborúhoz, mint még soha. Amikor ugyanez 1863-ben történt meg, Gideon Welles, amerikai haditengerészeti miniszter ezekkel a szavakkal fogadta őket:

Igaza is volt, az amerikai polgárháborúnak ez a kevéssé ismert epizódja, a cári flotta erődemonstrációja jó eséllyel a nulladik világháború kitörését akadályozta meg, és elévülhetetlen érdeme volt az USA mai formájának létrejöttében.

1863 kora ősze az amerikai polgárháború legizgalmasabb időszakára volt. Az északiak éppen megnyerték a gettysburgi csatát, és Vicksburg sikeres ostromával gyakorlatilag kettévágták a déli Konföderációt a Mississippi folyónál. Hadtörténészek ezt tartják az egész polgárháború fordulópontjának, innentől kezdve kerekedett felül, és győzött végül az északi Unió.

Ezt persze nem mindenki nézte jó szemmel. Anglia ekkor már régóta kacérkodott a közbeavatkozás gondolatával, méghozzá a déliek oldalán. Nem mintha a brit arisztokrácia szimpatizált volna a rabszolgatartással, de a birodalom érdeke a megosztott Amerika, vagyis a Konföderáció és az Unió külön külön fennmaradása volt. 1862 októberében ultimátumot is intéztek a harcoló feleknek, hogy kössenek tűzszünetet, különben beszállnak ők is a háborúba. Ez nem csak üres fenyegetés volt, komoly haderőt sorakoztattak fel Kanadában, beavatkozásra készen. Az északiak két konföderációs diplomáciai küldöttet is elkaptak, akik Londonba ké-

Orosz és amerikai diplomaták tárgyalnak Alaszka eladásáról

szültek arról tárgyalni, hogy az angolok avatkozzanak be a polgárháborúba. Kész haditervekkel érkeztek volna, ezekben Maine megszállása, New York és Boston ágyúzása szerepelt.

Franciaországban III. Napóleon is hasonló terveket forgatott. A franciák ekkoriban éppen Mexikót tartották megszállva, ami nemrég még hadban állt az amerikaiakkal (az 1846-48-as háborúban veszítették el az addig Mexikóhoz

tartozó Texast és Kaliforniát). Napóleonnak szintén az volt az érdeke, hogy az USA megosztott és gyenge maradjon, hogy ne tudja a lázadó mexikóiakat segíteni, és ezért akár az ősellenség angolokkal is összeállt volna. Minden készen állt tehát ahhoz, hogy a franciák és az angolok két irányból támadva beavatkozzanak az amerikai polgárháborúba. Amikor 1863 nyarának végén kiderült, hogy az angolok két brutális hadihajót építenek éppen a Konföderáció számára, amelyek alkalmasak lettek volna a déli kikötővárosok köré vont tengeri blokádtörésére, a feszültség a végletekig fokozódott.

Mindeközben az óceán túlsó oldalán II. Sándor cárnak is megvolt a maga problémája. Éppen túl volt az 1861-es nagy jobbágyfelszabadításon (vö.: *Lincolnék* és a rabszolga-felszabadítás), ami súlyos adósságba verte az államkincstárat, a britek pedig eközben az akkor még orosz fennhatóság alatt álló Alaszka felé kacsingattak erősen (emitt is adták el később az amerikaiaknak). És ha ez nem lenne elég baj, kitört az oroszok elleni lázadás Lengyelországban, amibe a franciák és a britek is szívesen beavatkoztak volna a lengyelek oldalán, csak hogy gyengítsék az oroszokat.

1863 szeptemberében a cár aztán merészet húzott: az orosz balti flottát átküldte New York kikötőjébe, a távol-keleti hadiflottát meg a San Francisco-i öbölbe, azzal a parancssal, hogy minden támadó ellen védjék meg a városokat. Ezzel nyilvánvalóvá tette, hogy ha a britek vagy a franciák beavatkoznak a déliek oldalán, az oroszok Észak mellett szállnak be a háborúba. Egy ilyen konfliktus a történészek szerint óhatatlanul is behúzta volna a háborúba Poroszországot és az olaszokat is az amerikai-orosz oldalon, és vélhetőleg a Habsburg-birodalmat, Spanyolországot, és Portugáliát a brit-francia szövetség mellett. Ez gyakorlatilag az első világháborút jelentette volna, vagy fél évszázaddal az igazi első világháború előtti.

Az angolok végül úgy döntöttek, hogy ilyen körülmények között inkább veszni hagyják a Konföderációt, és nem gyártották le a hadihajóikat. Az északi Unió győzött, az amerikaiak besegítettek Mexikónak, és hazazavarták a franciákat, a lengyel lázadás leverésébe pedig nem avatkozott be egyetlen európai nagyhatalom sem. Az orosz hadiflotta felvonulása így egyetlen ágyúlövés nélkül eldöntötte az amerikai polgárháború sorsát, és létrejöhett a nagyjából a mai formájában a hamarosan szuperhatalommá váló Amerikai Egyesült Államok. (*index.hu*)

Szulejmán cselével került lófarkas lobogó Buda várára

Négyszázhetvenöt éve, 1541. augusztus 29-én - a mohácsi csata után napra pontosan 15 évvel - foglalta el a török Buda várát. A Magyar Királyság fővárosa majdnem másfél évszázadig maradt kezükön, a Szent Liga seregeinek csak 1686-ban sikerült visszafoglalniuk.

Az 1526. augusztus 29-én a török ellen vívott mohácsi csatában elbukott a középkori magyar állam. II. Lajos király menekülés közben vesztette életét, a csatamezőn holtan maradt hét főpap, a főispánok többsége és a magyar főnemesség színe-java. Nagy Szulejmán szultán szeptember 11-én vonult be a védtelenül maradt Buda várába, és falai között ülte meg a legnagyobb iszlám ünnepet, a kurban bajramot. Ezután kevéssé ünnepi napok következtek, Budát és Pestet is kifosztották, majd felgyújtották, a két város három napig égett.

A törökök szeptember végén hazaindultak, és a kortársak nagy meglepetésére helyőrséget nem hagytak hátra. Szulejmán célja ugyanis a hadjáratral nem az ország végleges elfoglalása volt. Buda túlságosan távol esett utánpótlási vonalaitól, megtartása aránytalanul súlyos áldozatokat követelt volna, harci cselekményekre pedig már idő sem maradt. Az újabb hadjáratok, a végleges hódítás azonban ezután már nem ütközött nehézségekbe: Magyarország déli határvonala megsemmisült, az ország nyitva állt a török seregek előtt.

II. Lajos halála után a magyar rendek előbb Szapolyai Jánost, majd a Habsburg-házi I. Ferdinándot is királlyá választották, kettejük viaskodása a trónért tovább gyengítette az országot. A magára hagyott, védekezésre képtelen Buda 1529. szeptember 8-án rövid ostrom után újból török kézre került, de a szultán néhány héttel később átadta Szapolyai Jánosnak. A két király 1538-ban Váradon titokban békét kötött, melynek értelmében Szapolyai halála után a korona Ferdinándra szállt volna. Szapolyainak azonban 1540-ben fia született (a későbbi János Zsigmond erdélyi fejedelem), és János király tíz nappal később bekövetkezett halála u-

tán hívei - a Porta jóváhagyásával - a szerződést megszegve a csecsemőt választották királlyá.

Ferdinánd mintegy 30 ezres sereget küldött Buda elfoglalására Wilhelm von Roggendorf vezetésével, aki 1541 májusában vette ostrom alá a várat. Nem sokkal később Szulejmán is megindult Isztambulból, hogy úgymond megvédjje János Zsigmond érdekeit. A Fráter György vezette védők egészen augusztusig kitartottak, sőt a török előhadjak megérkezése után, augusztus közepén kitörték a várból, és tönkreverték Roggendorfort.

A szultán a fősereggel augusztus 26-án érkezett meg a már felszabadított vár alá, amelyet hadai szoros gyűrűbe fogtak, és a környéket feldúlták. Szulejmán úgy döntött, hogy 1526 és 1529 után harmadszor már nem adja ki Budát a kezéből, de bevétele érdekében cselhez folyamodott. Magához kérte az özvegy Izabella királynét, a csecsemő királyt és annak gyámjait (Fráter Györgyöt és az ország leghatalmasabb főurat, Török Bálintot), számos más főurat és a budai magisztrátust, hogy „megtanácskozza velük Magyarország sorsát”. A meghívottak ugyan gyanakodtak, de a meghívást nem utasították vissza.

1541. augusztus 29-én, a mohácsi csata 15. évfordulóján díszes menet vonult a török uralkodó sátrához, ahol a szívélyes fogadtatás után a vendégeket asztalhoz ültették. Mindeközben a vár megtekintése ürügyén egyre több janicsár szivárgott be Budára. A kulcsfontosságú pontok elfoglalása után az őrséget levágták vagy megfutamították, s szinte harc nélkül jutottak a vár birtokába. A szultán, miután jelentették neki Buda bevételét, elbocsátotta a magyar küldöttséget, de Török Bálintot visszatartotta, a legenda szerint ekkor hangzottak el a híres szavak: „Ne siess uram, hátra van még a fekete leves” (mármint a kávé). Őt a szultán magával vitte, s 1550-ben a Konstantinápoly közelében lévő Jedikula (Héttorony) börtönben halt meg.

Budát augusztus 31-én az Oszmán Birodalom részének, vilájet (tartomány) székhelyének nyilvánították. A szultán szeptember 2-án vonult be ünnepélyesen, és a dzsámivá alakított Nagyboldogasszony-templomban (a Mátyás-templomban) hálaadó istentiszteletet tartottak. Magyarország nem sokkal később három részre szakadt: a török hódoltságra, a Habsburgok uralma alatt álló királyi Magyarországra és az Erdélyi Fejedelemségre, ahová János Zsigmondot parancsolta a török. Buda fölött 145 évig lengett a lófarkas lobogó, csak 1686-ban sikerült visszafoglalni a várost. (*mult-kor.hu*)

INNEN ONNAN

Magyar találmány segítheti a törött csontok gyógyulását

Vastag gipsz helyett 3D-s technológiával rögzíthetik a töréseket egy magyar informatikus ötletének köszönhetően, aki finanszírozót keres a megvalósításhoz – írta a Népszabadság. Molnár Miklós a napilap cikke szerint egy szoftver segítségével 12 óra alatt nyomtatta ki a csuklójára megfelelő szorítót. A projektben az új rögzítés tesztelésére a fővárosi baleseti központ mellett a kecskeméti megyei kórház és a szegedi egyetem traumatológiája is részt venne. A programhoz az uniós kutatás-fejlesztési pályázaton szeretnének pénzt nyerni. Az előzetes számítások szerint egy kisebb 3D-s csuklórögzítő ára 10 ezer, egy nagyobb, bokarögzítő 15-20 ezer forintba kerülhet. Tóth Ferenc, a Péterfy Sándor utcai Kórház-Rendelőintézet és Baleseti Központ igazgatóhelyettes főorvosa, aki Molnár Miklóssal együtt dolgozik a projekten, a Népszabadságnak azt mondta, a végtag-szkennelés után néhány óra alatt elkészíthető az eszköz, amelyet akár hónapokig is lehet viselni. Súlya mindössze 50 gramm, de masszívabb és tartósabb, mint a most használt gipsz. (mti)

Az eddig véltnél évtizedekkel korábban kezdődhetett a globális felmelegedés

Egy új tanulmány szerint az eddig véltnél néhány évtizeddel korábban kezdődhetett az ember által előidézett globális felmelegedés. A mikroorganizmusok, korallok, fák évgyűrűi, barlangi és

KERESZT-REJTVÉNY

A féltékenységről

VÍZSZINTES: 1. Hivatalos papír. 7. Léautaud gondolatának első része. 14. Abcúg! 15. Útra kel. 16. "Fogoly" horvát sziget. 17. A római légio egysége volt. 18. Teljesen áthatja az érzelem. 20. Teniszjátszma. 21. Irország honi neve. 23. Vágyakozik. 24. ... Szafin; orosz teniszező. 25. Kettőt ismer! 26. Lakrészek! 28. Ott indul! 29. Indul a vonat! 30. Francia terület-mérték. 31. Lel. 33. Al ...; olasz énekes. 35. Kéttagú! 36. Erkölcös. 38. Régi fenyítőeszköz. 40. Ragadozó, tengeri emlőszállat. 41. Ögörög piactér. 43. Dél-Afrikában honos, liliomféle dísznövény. 45. Erre a helyre taszít. 47. Hokizók kergetik. 49. Paripa. 51. Kenőanyag. 52. Panaszt. 54. Az első nő. 56. Milligramm (röv.). 57. Autonóm Terület (röv.). 58. Barna folt! 59. Szintén. 60. Német város. 62. Oxigén-módosulat. 64. Az elhízás jele. 66. Angol diákváros. 67. Beható. 69. ... Shop

jégminták vizsgálatán, valamint számítógépes szimulációkon alapuló tanulmány szerint a 19. század vége helyett már az 1850-es évek közepén elkezdődhetett az akkor még enyhe, alig észrevehető, az emberi tevékenység hatására fellépő melegedés Európában, Észak-Amerikában és Ázsiában. Abban az időben még a fosszilis energiahordozók égetéséből felszabaduló gázok mennyisége kifejezetten alacsony volt a maihoz képest. Mindez arra enged következtetni, hogy a klíma viszonylag gyorsan reagál az üvegháztartású gázok jelenlétének változására – ma-

gyarázta Nerilie Abram, az Ausztrál Nemzeti Egyetem kutatója, a Nature tudományos magazinban megjelent tanulmány vezető. Hozzátette: a Föld 1850 és 1880 között valószínűleg 0,2 Celsius-fokkal melegedett, ami eltörpül az elmúlt harminc évben tapasztalt fél Celsius-fokos emelkedés mellett. A felmelegedés kezdetének meghatározása nem csupán történeti kérdés. Egy korábban kezdődött klímaváltozás a jövőre nézve rosszabb kilátásokat hordozhat a korábban előre jelzettnél, ha nem sikerül szabályozni az üvegházhatású gázok kibocsátását. A tudós szerint ugyanakkor mindez utalhat arra is, hogy a Föld klímája gyorsabban helyreállhat, amennyiben sikerül globálisan korlátozni a fosszilis energiaforrások égetését. A tanulmány eredményei elternek a korábbi kutatásokétól, köztük a híres "hokiütő-elmélettől" is, amely a drámai felmelegedés kezdetének a 20. század elejét jelölte meg. Más tanulmányok ráadásul az 1800-as évek végén egy szokatlan hűlési periódust is kimutattak. Nerilie Abram szerint a számítógépes szimulációk sokat fejlődtek, év-

századokkal korábbra visszamenőleg is képesek rekonstruálni az éghajlatot, mint a korábbi számítások. Elmondta azt is, hogy saját kutatásához a szokott-nál több kiegészítő adatot – fák évgyűrűit és más mintákat – használt, amelyek sok információt nyújtottak az 1880-as éveket megelőző időszak hőmérsékletéről, amikor még nem kezdődött el az időjárási adatok rendszeres feljegyzése. A hokiütő-elmélet kidolgozójaként ismert klímatudós, Michael Mann ugyanakkor vitatja Nerilie Abram eredményeit, mondván, hogy félreértelmezte az 1800-as évek elején uralkodó hűvösebb klímát. Ahelyett, hogy ezt a jelenséget az akkori két súlyos vulkánkitörésben felszabaduló, a klímát lehűtő részecskék hatásának tekintené, egyszerűen egy hűvösebb kezdőpontként értelmezi, amihez képest a klíma természetes regenerálódása, visszamelegedése már az emberi tevékenység következményének tűnik. Nerilie Abram erre reagálva elmondta, hogy először ők is az éghajlatnak a vulkánkitörések utáni természetes regenerálódására gyanakodtak, azonban a számítógépes szimuláció cáfolta ezt az elképzelést. A helyes hőmérsékleti adatok kizárólag akkor jelentek meg a szimulációban, amikor belekalkulálták a modellbe az üvegházhatású gázok kibocsátását is. (hirado)

Már az ókorban ismerték a gyökérkezelést

Ősi gyökérkezelés nyomait fedezték fel egy Kr. e. 7. századi csontkővületen a Mexikói Nemzeti Autonóm Egyetem (UNAM) kutatói. "Nem csönkításról vagy deformálásról van szó, mint az ősi maja vagy egyiptomi kultúrában, sokkal inkább egy bonyolult eljárásról, ami fogászati szaktudást igényel" – foglalta össze Avto Gogichaishvili és Juan Morales, az egyetem régészeti szolgálatának kutatói. A foggyökérkezelés, vagyis az endodontológia legrégibb európai bizonyítéka a 18. századból származik. A Michoacan állambeli Cuitzeo-medencében folytatott egy heti ásátás után négy ember ma-

radványait sikerült azonosítani, mindannyian – két férfi és egy nő – magzatpózban feküdtek, mindegyikük mellett egy-egy edény és egy-egy fiatal kutya maradványai. Az egyik férfi 30-35 éves kora között halt meg. Fogsora kö-zép-amerikai jellegzetességet mutatott, szemfogain vésés nyomai voltak. A bal felső szemfagon lévő lyuk azonban felkeltette az antropológusok figyelmét. "A fogon képzett üreget megmutattuk fogorvosoknak, akik egyetértettek abban, hogy itt olyan beavatkozást végeztek, ami hasonlít a mai endodontológusok munkájához" – mondta Humberto Quiroz antropológus, a kutatócsoport tagja. (hirado)

Az égből esik az erdő Thaiföldön

Vannak olyan bombák, amelyek nem gyilkolnak, sőt, éppenséggel életet hoznak a Földre. Thaiföldön erdő terem a földre hullott "bombákból". Thaiföldön erdő hullik az égből. Repülő-köröznék az ország nagy területei fölött és kis földgolyókat szórnak szét. Az úgynevezett magbombák feladata, hogy segítsék az ország visszaerdősítését. Az elmúlt évtized alatt ugyanis az ország erdős területeinek csaknem fele eltűnt. A thai kormány azt reméli, hogy ezzel a korábbinál sokkal hatékonyabb módszerrel már 2017-re némi egészséges zöldterületet tudnak kialakítani. A "bombák" agyagból, kom-

posztból és magokból állnak. Egy japán farmer találta ki, hogy alkalmasak nagyobb terület zöldítésére is. Ő a saját termőföldjén a vetést akarta hatékonyabbá tenni a módszerrel.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	S	12	13	A
14						A	15					16		↓
17				18		19					20			
21			22		23				24					
25			26	27		28			29			30		
T		31			32			33			34		35	
36	37						38					39		S
40					41	42					43		44	
E		45		46					47	48				
49	50		51				52						53	
54		55		56			57			58			59	
60			61			62			63		64	65		
66					67					68		69		
70				71					72		73			
E	→		B					L			74			

Szerkesztette: Csatlós János

Proiect realizat cu sprijinul Municipiului Baia Mare prin programul de finanțare nerambursabilă în anul 2016.
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a finanțatorului. Acest material se distribuie GRATUIT.

HUMOR - ZSÁK

Hajrá, kukac!

A mi világunknak vége,
Egy másik már közelít;
Ózonlyukat fűrt az égbe,
Házat rongál, fát pusztít.
Olvasztja a sarki jeget,
A tengerszint ettől nő;
Vízbe fúlnak kis szigetek,
Sok partvidék merülő.
Most már - vicc ide, vicc oda -
Tenni kéne valamit,
Ám nem értünk egyet soha,
S vívjuk zsebek harcait.
Mondogatjuk: tenni kéne...,
És a bajra ráteszünk.
Nagy az ember bölcsessége,
Mégis balgán elveszünk.
Velünk pusztul fű, fa, virág
És ártatlan állatok,
Átalakul majd a világ:
lakják férgek, kukacok.

Popovic Gergely

- Ha jó lesz, Pistike, kapsz egy kistestvérkét!
- Ó, megkapom én azt anélkül is!

Iskolai aranyköpések:

„Amíg Toldi bent mulatott a csárdában, Bence kinn megkefélte a lovát.”

„Berzsenyi költészete versekből állt.”

„Csehov itt is ráérezett az orosz dögunalom lényegére.”

„Madách Imre pesszimista volt, de abban a korban nem is nagyon volt minek örülni.”

„A nirvána az a dolog, amibe a buddhisták belehalnak.”

„Károly Róbert kibelesztette Zách Feliciánt, aki nem örült ennek.”

„Hunyadi Lászlót kivégzése után jól megsírátták.”

„A rizsa meglegedvelő növény és a kínaiakat is szereti.”

„Magyarországon ma már több a munkanélküli, mint a helyi lakos.”

„Éva persze megrontotta Ádámot, én sem találkoztam még egyetlen normális nővel sem.”

„Ady Endre utolsó éveit Csinszkán töltötte.”

- Hogy vagy, barátom?

- Rettenetes az életem... Képzeld el, havi ezret fizetek egy vacak albérleti lakásért, és még csak nő sem vihetek fel.

- Na, akkor akár kezet foghatunk!

- Ne beszélj... Hiszen háromszobás öröklakásod van.

- Ez igaz... Meg egy feleségem!

- Hogy hívják a nőt, aki mindig tudja, hogy hol a férje?

- Özvegy.

Három férfi beszélget:
- Engem, ha meghalok, fektessenek az anyám mellé! - sóhajtott az első - Addig volt nekem jó dolgom, amíg ő élt!

- Engem meg a feleségem mellé! - mondja a második. - Áldott jó asszony volt, hűséges a sírig.

A harmadik hallgat.
- Hát te? - faggatják a barátai.

- Engem fektessenek a postásisszony mellé!

- De hiszen ő még él!

- Na és? Én se vagyok éppen halott!

- Kivel beszélgetsz?

- Csak magamban beszéltem.

- Mondtam már, hogy ne állj szóba minden hülyével!

A célba vezető út

A 20 éve végzett közgazdász ellátogat egykori iskolájába, és egykori tanárával beszélgetve arra jön rá, hogy a vizsgakérdések ma is teljesen ugyanazok, mint 20 évvel azelőtt. Mikor megjegyzi a tanának, hogy úgy látszik, a tudomány semmit sem változik, a tanára így felel:

- Igen, a kérdések teljesen ugyanazok, mint régen, de a válaszok már teljesen mások!

Két jegesmedve megy a sívatagban.

- Te, milyen nagy jég lehetett itt!

- Honnan veszed?

- Hát milyen vastagon beszórták!

- Vádlott, miért ad elő nekem ma az esetről a tegnapi től teljesen eltérő történetet?

- Azért, bíró úr, mert a tegnapi nem hitte el.

Egy paraszt vett egy Mercedes-t a Daimler-Benztől, de sokat mérgeledött az extráért fizetendő felár miatt.

Nem sokkal később a Daimler-Benz egyik igazgatója vett ettől a paraszttól egy tehenet a hévégi birtokára.

A következő számlát kapta:

- 1 tehén - alapmodell - Alapár 2 400 EUR
- 1 tehén - kétszínű (fekete/fehér) - Felár 150 EUR
- Marhabőr huzat: 100 EUR
- Tejtartó nyári és téli üzemre: 50 EUR
- 4 lefejtő szelep: 12,50 EUR/db, 50 EUR
- 2 lökhárító, szaru: 17,50 EUR/db, 35 EUR
- Trágyázó berendezés (Bio): 60 EUR
- Paták (párosujjú, négy évszakos): 100 EUR
- Kétkörös fékrendszer (első és hátsó): 400 EUR
- Légycsapó, félautomata: 30 EUR
- Többhangú hangjelző: 135 EUR
- Becsukható halogénszemek: 150 EUR
- Vegyes üzemű tápanyaglebontó: 1 250 EUR

Teljes tehen, a kívánt kivitelben: 4 910 EUR

Recept

Húsleves készítése házián!

Jó és ízletes levest nyerünk, ha kellő mennyiségű húst, egynehány jó csontot, egy darabka borjómáját veszünk a leveshez.

Legjobb húsok: a fartő, hátszín és a felső vége. Mindenek előtt természetesen egy kifogástalan tiszta, csak éppen erre a célra való fazékba tesszük fel a megmosott s kissé vert húst, lehetőleg folyóvízbe.

A marhahúsnak kell 3-4 óra, hogy jó puhára főhessen és az a fő, hogy lassan egyenletesen forrjon, csak akkor nyerünk szép tiszta levest. Ha a leves habzani kezd, hagyjuk egy ideig főni, s csak akkor szedjük le a habzó-kanállal, a felületen úszkáló habfoszlányokat. Ez alatt elkészítjük a zöldséget, melyet, ha a leves már egész tisztának látszik, só és fűszerrel együtt beletesszünk. Zöldség alatt értendő a húsmennyiséghez mérten sárgarépa, petrezselyem gyökér és egy kevés zöldség is, kis darab zeller, kevés paszternák, kis karalábé, kelkáposzta, ha van egy-két borsó hüvelybe; kis hagyma, karfiol, vagy gomba sem ront a levesen. Aztán egy pár szem bors, kis szerecsendióvirág és egy kevés zsírban szép sárgára párolt néhány sárgarépa szelet, ez adja meg a leves színét. Lehet safrányt is használni, de csak nagyon keveset. Most aztán mindezzel lassan forni hagyjuk a levest, amíg a hús jó puha s aztán még félrehűzve állni hagyjuk, hogy leülepedjen.

Tálalás előtt leszűrünk egy másik tiszta edénybe kellő mennyiségű levest, melybe aztán tészták, haluskák, gombócok tetszés szerint lesznek befőzve.

(noinetcafe)

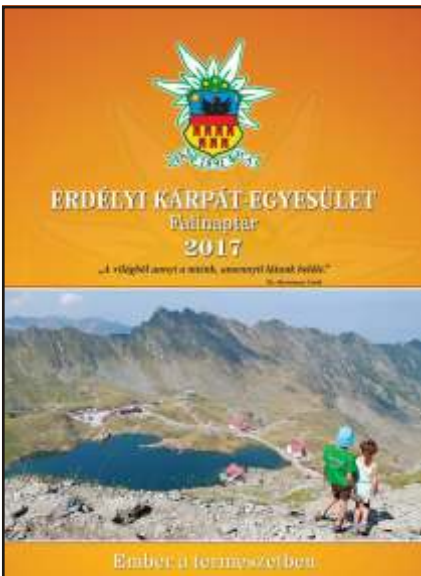
GENIUS
NYOMDA

Băii u. 3. sz.
tel. 0262-218204

Megjelent az
Erdélyi
Kárpát-
Egyesület
2017-es
falinaptáraTermészetmese
az embernek

„Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra” – erre emlékeztet Weöres Sándorral együtt az Erdélyi Kárpát-Egyesület kiadványa, a 2017-es falinaptár. Ember a természetben – ez volt a téma, és a fényképezés kedvelői számos fotográfiával mutatják be, milyen mesevilágban is él az erdélyi ember. Beszélnek a képek nagy gazdagságról, melyek mind-mind az embernek lettek teremtve, hogy gyönyörködjön bennük. És a teremtetett lény a szépségen túl megragadja az üzenetet is, mely nem papírra van leírva, nem is kőbe lett vésve, hanem más írószerrel rögzíteték, hogy a lélek befogadhassa. Ez tükröződik vissza a képek címválasztásában is, így járhatunk a felhők fölött, láthatunk ablakot a sziklában, tapasztalhatjuk meg a régi idők békességét. És aki itt jár, így él, annak édes lesz minden teher. Gyere, súgjak valamit! – szól az egyik cím, és súgjuk mi is a kiadó nevében: ha igazi értékre vágysz, ha minőségi ajándékkal akarsz meglepni szeretteidet, e falinaptár a legjobb választásod.

Ára 15 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

Megjelent az
Erdélyi Gyopár idei
negyedik lapszáma

EKE-bakancs

A kiadványsorozat első három része (**Barangolások a Remetei-sziklaszoros és a Bedellő környékén / Barangolások Brassó környékén / Barangolások a Központi- és Észak-Hargitán**) látott napvilágot az EKE 125. születésnapjára, illetve az egyesület XXV. Vándortáborára. A kötetek üzenete egyértelmű: menjünk utra! Nézzünk szét Erdélyben, vegyük számba értékeinket, és mutassuk meg ezeket másoknak is! Legyünk büszkék javainkra!

Hátizsákos útitárs. Egy-egy vidékről egy-egy spirálozott kis füzetecske, benne néhány túraleírással, történelmi ismertetővel kalauz gyanánt kisebb-nagyobb társaságoknak. Ez az Erdélyi Kárpát-Egyesület ajándéka, és számos hasonlót is tervez megjelentetni a turistaság, honismeret és környezetvédelem fontosságát hirdető szervezet. Ára 12 lej.

EKE-memória-
kártyák

El tudja képzelni, hogy gyereke nem csak a számítógép előtt ül, hanem a közös játék, a természet és a hasznos tudás felé kacsintgat? Van rá mód, hozzá pedig eszközt kínál az Erdélyi Kárpát-Egyesület. Az EKE-memóriakártya ennek a kulcsa, mellyel játszva ismerhetik meg kicsik és nagyok Erdély szépségeit, természeti tájait, nevezetes építményeit, az állat- és növényvilág színe-javát. És a kártyázás csak a kezdet, melynek folytatása a vágy: élőben is megismerni az erdélyi csodákat. És ezzel minden szülő egyetérthet, hisz alapvető kötelességünk értékeink átadása gyerekeinknek. Ára 7 lej.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület legújabb kiadványait (**Erdélyi Gyopár, EKE-füzetek, falinaptár, illetve EKE-memóriakártyák**) keresse az EKE Gutin Osztyánánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban, illetve megrendelhetők az eke@eke.ma címen.

APRÓHIRDETÉSEK

- FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GYÚJTÓ VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Nagytételben eladó 4 éves alma-pálinka. 15 lej/l. Telefon: 0262-293 077
- Eladó jó állapotban lévő sarokkanapé, ágyra szerelhető bama bársony huzattal. Irányár 1000 lej. Telefonszám: +362806951

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 5-én arra a hat évvel ezelőtti napra, amikor a szeretett férj, édesapa, após, nagyapa **BALÁZS KÁROLY** szíve megszűnt dobogni. Gyászolja őt családja.

HIRDESSEN

a
Bányavidéki
Új
Szóban!

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei. Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

Emlékezem Nagymamámra **KÓSZEGHI IRÉNNÉ**, aki már négy éve eltávozott családjából. Emlékét szívemben őrzöm. Unokája, Orsika.

Szeptember 7-én lesz 2 éve, annak a szomorú napnak, amikor a szeretett fiú, testvér és rokon **DERECSKEI ISTVÁN** szíve megszűnt dobogni. Emlékét kegyelettel őrzi szerető édesanyja, húga és rokonai. Nyugodjon békében!

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

Nyírbátor
gyógyfürdő

2016. szeptember 7.

Vásárosnamény
2016. szeptember 15.Nyíregyháza /
állatkert
2016. szeptember 21.Debrecen,
termálfürdő
2016. október 6.

Információ:
0747017580

TELEKI
MAGYAR HÁZ

NYITVATARTÁS

Hétfő-péntek – 15-21 óra között
Szombaton – 11-21 óra között

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.

GYÓGYTORNA – a jövő kedden
ELMARAD a Teleki Házban!

Tersánszky
Józsi Jenő
Könyvtár

KEDDEN és
CSÜTÖRTÖKÖN

16-20 óra között, a Teleki
Magyar Házban!

Tel: 0362-401260

M E G H Í V Ó

A Teleki Magyar Ház
és a kiskunhalasi Thorma János Múzeum
tisztelettel hív minden érdeklődőt

Sümegi György
KISKUNHALASTÓL NAGYBÁNYÁIG 2.

Dokumentumok Thorma János munkásságához
és a nagybányai művésztelephez
című könyv bemutatójára.

IDŐPONT:

2016. szeptember 9., péntek 18 óra

HELYSZÍN:

(a Teleki Magyar Házban kezdődő belső felújítási
munkálatok miatt)

a Veresvízi Krisztus Király Plébánia
Don Bosco terme

A PROGRAM:

Köszöntőt mond Dávid Lajos, Teleki Magyar Ház.
Thorma Jánosról vetített képes előadást tart
Sümegi György művészettörténész, Budapest.
A Thorma János kötetet bemutatja Szakál Aurél múzeumigazgató.
Beszélgetés az új művészeti könyvről: Sümegi György
művészettörténész, Budapest, Szakál Aurél igazgató,
Thorma János Múzeum, Kiskunhalas.

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT – Non Stop –
Koporsók, szállítás és más szolgáltatások
– Horea utca 6. szám –
TELEFONSZÁMAINK: 0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805

Boby Temetkezési
Vállalkozás
Teljes körű
temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET
nagy kellékválasztékkal
V. Lucaci
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pécii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

Simona Pop: „Úgy örültünk az aranyéremnek, mint a gyerekek”

Simona Pop olimpiai aranyérmes párbajtőrívó hétfőn délben vette át díszpolgári címét a Szatmárnémeti Csipkerózsika-vívóteremben tartott kisebb ünnepségen, ahol egykori mestere, Csiszár Ferenc is díszoklevélben részesült. A korábban magyarul is hazaüzenő sportolóval a díjátadó ünnepség előtt beszélgettünk – magyarul – az olimpiai élményeiről, riói tapasztalatairól.

- Hogyan fogadtak titeket az olimpiai faluban, milyenek voltak a körülmények?

- Mi az első között érkeztünk meg az olimpiai faluba. Július 24-én már Rio de Janeiróban voltunk. Az első furcsaság az volt, hogy az augusztus 5-i hivatalos megnyitójáig éjjel-nappal aszfaltot takar mindenhol. A szállásunkon olyan szobákat kaptunk – persze sejtettük már, hogy azok sincsenek teljesen befejezve –, amelyekben minden sáros volt. Ezen tényleg meglepődöttünk. Nagy volt a kosz. A riói szeles éghajlat még a sok port és homokot is behordta a szobákba. Aztán ahogy lett egy szabadnapunk, elmentünk és vásároltunk felmosót, ablaktisztítót, hogy tudjunk kitakarítani. A takarítószemélyzet majd csak ez után jelentkezett, mintha megéreztek volna, hogy sok munkájuk már nem lesz. Először tényleg megdöbbentően hatott a felkészületlenségük, de aztán, amikor kicsit bejártuk a várost és megismertük az ottaniakat, rájöttünk: a brazilok annyira szegények, hogy nem is tudtak volna ennél többet tenni, már az is nagy dolog, amit létrehoztak.

Egyszer, amikor levittük a ruhát a mosodába, sorban álláskor láttuk, ahogy egy nő issza az egyébként fogyasztásra alkalmatlan csapvizet. Ezért gondoltuk, hogy jól esne neki egy hús, palackozott víz, amihez nekünk a szállodai hűtőkből, kis kártya segítségével korlátlan hozzáférésünk volt. Elmentem, és hoztam négy palack vizet és kólát, majd odaadtam a nőnek, hogy igyon. Láthatóan nagyon meglepte a gesztus. Elmondtam neki, hogy ez nekünk ingyen van, és ha kér, még hozhatok neki, és mondta, hogy ha lehet hozzak, mert hátul a mosodában még vannak haton. Lát szott, hogy nagyon örülnek és megköszönték nekünk, majd amikor mi kimentünk, hallottuk, hogy olyan üdvözlőgásban törtek ki, mint újkor szokás. Örültek annak a pár palack üdítőnek. Igazából akkor jöttünk rá, hogy az ottani embereknek nem lett volna lehetőségük többet tenni az olimpiai faluért, mert nincs ahogy. Innentől kezdve a versenyekig állandó jelleggel vittünk nekik ételt, üdítőt, vizet.

- Az olimpia ideje alatt arról is hallani lehetett, hogy sokan nem voltak megelégedve az ottani kosztal. Mennyire volt hiányos az étrend?

- Egy hatalmas étkezdében ettünk. Először úgy tűnt, hogy bőséges az ellátás. Minden nagyon csípős volt – szerintem helyi jellegzetesség, hogy mindenben sok csípős paprikát tesznek –, ugyanakkor érezhető volt az ország szegénysége. Soha nem szolgáltak fel például disznóhúst, amit én amúgy is csak nagyon ritkán eszem. A menü csak csirke vagy hal volt, illetve köretnek krumpoli vagy rizs. Sok olyan kép is megjelent az olimpia ideje alatt – ezen sokan fel is háborodtak –, hogy a sportolók a McDonald's-ben esznek. De valóban nem volt választék és a válogatásabb verseny-

zök éheztek. Annyian ettek a gyorsétteremben, hogy néha több mint két órát kellett sorban állni egy szendvicserért.

- Milyen pozitív tapasztalataid voltak Brazíliában?

- Nagyon jó az olimpiai játékokon az a mentalitás, hogy mindegy milyen sportágat kedvelsz, elmész szurkolni egy másik sportág képviselőjének. A vívás nem arról híres, hogy sok lenne a szurkolónk, viszont nagyon felemelő látni a tömeget a tribünön, akik üvöltik a nevedet – és igazából tényleg gőzöd nincs, hogy kik azok, de skandálva kiabálják a neved. Látni azt, hogy ott örülnek veled... leírhatatlan.

- Milyen volt az időbeosztásotok?

- Az egyéni versenyekig majdnem minden nap két edzés volt. Tíz-tizenöt percnire volt az edzőterem a szállásunktól. Néha úgy tűnt, hogy sok szabadidővel rendelkezünk, de tulajdonképpen ez sosem volt sok, mivel napi háromszor étkeztünk, és ha beleszámoljuk a 15 perces utakat, végül nem maradt semmi szabadidőnk.

- Mit éreztél az első versenyeden, amikor felálltál a pástra, kiket tartottál erős ellenfélnek?

- Az olimpiára már az jut ki, aki tényleg éremesélyes. Nem lehetne sok olyan sportolót felsorolni, aki csak azért van ott, hogy ott legyen. Sajnos egyéniben rosszul teljesítettünk, míg megszoktuk a környezetet. Mert akár mennyit vívtál és versenyeztél te eddig, az olimpiai szervezés befolyásolhatja a teljesítményt. Például verseny előtt, pástra lépés előtt egy félórával bent kell lenni egy teremben, teljesen egyedül, és még a mosdóba sem lehet kimenni. Ez más versenyeken nincs. Ezt soknak éreztem, viszont a szervezők nagyon fontosnak tartották a sportolók biztonságát.

- Ezekre a biztonsági intézkedések mennyire volt szükség, érezték-e veszélyben magukat?

- Egyik napon szóltak, hogy nem lehet edzésre menni. Senki sem hagyhatja el a falut, mert terrorfenyegetettség miatt tartottak. Estére végül is megtudtuk, hogy csak félreértették a helyzetet, és nem is terrortámadásra készültek, hanem a riói lakosság vonult az utcára, hogy felhívják az ország szegénységére a figyelmet. Volt egy csapattársam, aki tényleg tartott a terrorveszélytől, és nem hagyta el az olimpiai falut. De azért voltunk páran, akik bejártuk a város nevezetességeit az olimpiai buszokkal. Még a szegénynegyedeket is láttuk. Persze oda nem mentünk el, ahová nem volt szabad. Éjszaka nem hagyhattuk el a szállást, és az is kikötés volt, hogy közlekedni kizárólag az olimpiai buszokkal lehet, amelyek biztonságosak, mert rendőri felvezetéssel haladnak.

- Mit éreztél akkor, amikor már tudni lehetett, hogy megnyeritek az aranyérmet?

- A kínaiakkal szemben végig vezettünk. Még volt nagyjából 30 másodperc, tehát már matematikailag sem le-

Novák lesz Románia zászlóvivője a paralimpián

A Román Kerékpárszövetség elnöke, a pekingi paralimpián ezüstérmes, négy évvel ezelőtt Londonban pedig arany- és ezüstérmes, továbbra is aktív versenyzői pályafutást folytató Novák Károly Eduárd lesz Románia zászlóvivője a szeptember 7-én kezdődő Rio de Janeiro-i paralimpián.

A csíkszeredai sportoló Facebook-oldalán jelezte, szeptember 10-ei első versenye előtt egy héttel utazik el Brazíliába, hogy alkalmazkodjon az időeltolódáshoz. Először a pályakerékpáros üldözéssel versenyez fog tekerni, majd 14-én az egyéni időfutamon, 16-án pedig az országúti versenyen rajtol el. Olaszországi edzőtáborát élete egyik legnehezebb felkészüléseként jellemezte, bevallása szerint gyorskorcsolyázói múltjának megfeszített munkáját idézte fel benne. „40 évesen fiatalnak érzem magam, és a paralimpia jegyében elszántabb vagyok, mint korábban bármikor” – osztotta meg Novák Eduárd a közösségi oldalán.

Mellette egyébként Oláh Attila szerepel kerékpárosként a romániai küldöttségben, Dacian Makszin és Simion Bobi asztaliteniszezésben, a diszkoszvető Florentina Hriscu és a magasugró Florin Cojoc atlétikában, Alexandru Bologna cselgáncsban, Mihaela Lulea és Ilian Serban kajak-kenuban, Naomi Ci-orap, Samuel Ciorap és Octavian Ilina

pedig úszásban képviseli majd az országot. Utóbbi a múlt héten szerzett kvótát a seregszemlére, ahol az első olyan romániai úszó lesz, aki többéves végtaggal (tetraplegia) mártózik meg az ötkarikás medencében. Rióban 50 és 100 méter hátton, valamint 200 gyorsan rajtol majd el.

A fogyatékkal élő sportolók négyévente megrendezendő csúcseményén, mint ismeretes, most minden korábbinál népesebb „piros-sárga-kék” küldöttség indul, de az összesen 165 ország 4350 versenyzőjét felvonultató megmérettetésen Magyarország is rekordrésztételre készül. Az oroszok kizárása miatt három pluszkvótát kaptak, ezért immár 43 főre nőtt a székelyföldi származású kerékpárost, Butu Arnold Csabát is soraiában tudó csapat létszáma. A zászlóvivőjük a kétszeres paralimpiai úszóbajnok Ráczkó Gitta lesz, aki immár hetedik paralimpiáján fog részt venni. A magyar paralimpikonok eskütételét vasárnap rendezték a budapesti Nemzeti Színházban. (Kronika)

hetett volna elveszíteni a bajnoki címet, de valahogy még nem tudtunk örülni. Ilyenkor megszólal a hang, hogy ne örülj, ne örülj, mert ki tudja még, hogy mi történik. Az utolsó 10 másodpercben már mertünk örülni. És mint egy gyerek, úgy örültünk. Mondhatnám, hogy ezzel egy álom vált valóra, de valójában még álmodni sem mertünk az aranyéremről.

- Mit szoltál, amikor megtudtad, hogy Szatmárnémeti díszpolgárává avatnak?

- Nagyon jól esett. Az elmúlt években nagyon jó eredményeket értem el csapatban és egyénileg is. Ennek az előző városvezetés nem tulajdonított túl sok jelentőséget, ami bántott. Néha szomorú is voltam, mert ez a számomra nagyon fontos város nem törődik az eredményeimmel. Persze nem azt vártam el, hogy kitüntessenek, vagy várjanak rám az állomáson, de az jól esett volna, ha felhívják néha, és gratulálnak. Az új városvezetés teljesen meglepett, hiszen ahogy megnyertük az aranyérmet, Kereskényi Gábor polgármester személyesen gratulált sms-ben. Amikor mondta,

hogy javasolni fogja a díszpolgári kintüntetést – és mindezt saját kezdeményezésre, nem mások javaslatára –, nagyon jól esett, nagyon örültem neki. Már az a gesztus, hogy személyesen gratulált, nagyon jól esett.

- Mik a terveid a jövőre nézve?

- Még egy versenyen fogok vívni szeptember végén, a Román Kupán. Aztán egy ideig visszavonulnék, hiszen szeretnénk gyereket a férjemmel, nem akarom elhagyni Szatmárnémetit. Most vakációzni fogok egy-két évet, az biztos.

- Kétnyelvű üzenetet is küldtél a szatmáriaknak Rióból, honnan a magyar nyelvtudás?

- Magyar környezetben nőttem fel, nagyon sok magyar gyerekkori barátom volt és van. Jól tudok és gyakran beszélek magyarul, katolikusként is magyar nyelvű misékre járok. Szerettem volna megköszönni a szatmáriaknak a támogatásukat, viszont arra nem is gondoltam volna, hogy az üzenetemnek ilyen sokan fognak örülni.

**Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR**